

!JES het brugproject

Versie 1.0, januari 2021

Doelstelling !JES het brugproject

Hoofddoel

!JES het brugproject is een preventieve groepstraining voor kinderen (8-12 jaar) van wie de ouders (recent) gescheiden zijn. Het doel van de training is om kinderen te begeleiden tijdens de periode van de scheiding, zodat zij zich zo goed mogelijk kunnen blijven ontwikkelen, ondanks deze ingrijpende gebeurtenis. De ouders hebben een belangrijke rol in die ontwikkeling, en zijn dan ook nauw betrokken bij de training. Tijdens de groepssessies met ouders wordt ruim aandacht aan hun rol besteed.

Algemeen

!JES het brugproject is een training die geschikt is in scheidingssituaties waarin geen sprake is van al te grote conflicten.

!JES het brugproject is geaccrediteerd door het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) en is opgenomen in de [databank Effectieve Jeugdinterventies](#). In samenwerking met het NJI is het trainingsmateriaal aangepast. De training wordt gegeven door (minimaal twee) gecertificeerde trainers, die zijn opgeleid door !JES jijenscheiden middels een 'train de trainer'.

Bij !JES het brugproject wordt gewerkt met de metafoor van de brug. Een metafoor voor het vinden van een nieuw evenwicht, in een veranderende leefsituatie. De woningen van de beide ouders, hun nieuwe leefsituatie, vormen de pijlers van de brug, een stevig fundament. Tijdens de training werken ouders en kinderen aan bouwstenen voor de brug.

Doel

Kinderen en hun ouders beschikken over kennis en vaardigheden om de overgang naar een veranderde gezinssituatie na een scheiding zo te laten verlopen dat een kind zich, ondanks deze ervaring, optimaal kan ontwikkelen.

Kinderen en hun ouders ontvangen psycho-educatie, zodat zij geïnformeerd zijn over aspecten die bijdragen aan ontspanning na echtscheiding, aan goed contact met elkaar en aan de-escalatie van conflicten na scheiding.

!JES het brugproject is een preventieve training, waarin op gedragsmatige wijze wordt gewerkt met ouders en kinderen. De training is gericht op een zodanig contact tussen ouders en kinderen dat alle betrokkenen zich er wel bij bevinden.

Subdoelen gericht op het kind

Na afloop van de training:

- Herkennen kinderen hun gevoelens over de scheiding bij zichzelf en uiten zij deze.
- Bespreken zij hun gevoelens en ervaringen over de scheiding met hun ouders en met belangrijke anderen.
- Komen zij op voor zichzelf, waarbij zij rekening houden met de ander (binnen het gezin).
- Uiten zij hun (loyaliteits)gevoelens voor beide ouders (in de nieuwe leefsituatie).
- Tonen zij zelfvertrouwen in het omgaan met de nieuwe leefsituatie.

Subdoelen gericht op de ouders

Na afloop van de training:

- Herkennen ouders de signalen van hun kind, waarmee het ondersteuning/erkenning/veiligheid vraagt.
- Reageren zij adequaat op deze signalen door ze bespreekbaar te maken en de mening van hun kind mee te laten wegen bij besluitvorming.
- Gebruiken ouders het werkmodel 'Ouderschapsreorganisatie' en werken zij samen op basis van dit model, zodat zij hun opvoedingsverantwoordelijkheid blijven uitoefenen na de scheiding.
- Blijven ouders in contact met hun kind(eren) en betrekken zij hen bij de veranderingen na de scheiding.

Indicatie

!JES het brugproject is een preventieve training voor kinderen in de leeftijd van 8-12 jaar en hun ouders.

Ouders en kinderen zijn gemotiveerd om deel te nemen aan deze groepstraining.

De scheiding van de ouders heeft recent plaatsgevonden, in principe niet langer dan drie jaar geleden.

Wanneer de scheiding langer geleden is, moet worden nagegaan of ouders en kind desondanks voldoende kunnen profiteren van dit programma. De trainers bepalen dit in overleg met ouders.

Contra-indicatie

Als er geen of onvoldoende motivatie is bij een van de betrokkenen, ouders of kind, dan wordt deelname afgeraden.

Als er psychiatrische problemen zijn bij ouders of kind, of andere problemen die het volgen van het programma negatief kunnen beïnvloeden (denk aan alcohol- of drugsgebruik, gediagnosticeerde ADHD of ASS, waarbij de symptomen op de voorgrond staan). De trainers maken samen met de ouders een inschatting. Soms is individuele

begeleiding voorafgaand aan het programma mogelijk, zodat groepswork daarna effectief is.

Wanneer er sprake is van ernstige conflicten tussen beide ex-partners, is !JES het brugproject waarschijnlijk niet geschikt.

Kinderen

Tijdens de training !JES het brugproject gebruiken kinderen een werkboek met opdrachten. Het gebruik daarvan is ondersteunend voor het uitwerken van de diverse doelstellingen. Door het maken van de opdrachten kunnen kinderen de geleerde vaardigheden gemakkelijker in de praktijk toepassen. Daarnaast stimuleert het werkboek de bewustwording van gebeurtenissen in combinatie met gevoelens, gedachten en oplossingsmogelijkheden. Het is bovendien een belangrijk middel om de communicatie tussen kinderen en anderen te stimuleren en/of te verbeteren. Na afloop van de training kan het werkmateriaal ondersteunend zijn aan het zelfstandig oplossen van voorkomende vragen en problemen.

Ouders

Het is van belang dat beide ouders deelnemen aan de training en aanwezig zijn bij alle onderdelen. Voor kinderen is dit erg belangrijk, omdat zij op deze manier de verbinding met beide ouders ervaren. Van dat gevoel van verbinding gaat steun uit.

Het is daarom belangrijk dat de trainer niet (te) snel meegaat in eventuele bezwaren die de ouders opwerpen – dit is onderdeel van het probleem in hun echtscheidingssituatie en !JES het brugproject beoogt juist hier een effectieve verandering in te bewerkstelligen. Ouders worden daarom altijd gemotiveerd tot actieve deelname. Wanneer het toch onmogelijk blijkt voor ex-partners om samen te werken, wordt de afweging gemaakt of de training voor het kind toch een positief effect kan hebben en kan, bij uitzondering, slechts een van de ouders deelnemen. De niet-deelnemende ouder wordt in dat geval goed geïnformeerd, onder andere door het aanbieden van de hand-out die ook alle deelnemende ouders ontvangen.

Van kinderen wordt verwacht dat zij:

- Beschikken over empathisch vermogen, zich kunnen inleven in anderen.
- Onderscheid kunnen maken tussen gevoel en gedrag. Dit is nodig om in de praktijk te kunnen kiezen voor ander gedrag dan waar ze op basis van hun gevoel mogelijk 'automatisch' voor zouden kiezen.
- Kunnen reflecteren op het eigen gedrag. Dit is nodig om gedragsalternatieven te oefenen en nieuwe vaardigheden te leren toepassen.
- Beschikken over oplossend vermogen. Dit is nodig om niet (te) lang stil te blijven staan bij wat er niet goed is of niet goed gaat, maar om situaties aan te pakken.
- Bij elk programmaonderdeel aanwezig zijn.

Van ouders wordt verwacht dat zij:

- Beiden aanwezig zijn tijdens de training voor ouders.
- Beschikken over empathisch vermogen, zich kunnen inleven in anderen.
- In staat zijn mogelijke ex-partnerproblematiek buiten de training van !JES het brugproject aan te pakken.
- Kunnen reflecteren op het eigen gedrag. Dit is nodig om in te kunnen schatten welke ondersteuning zij nodig hebben, wat zij willen leren en oefenen.
- Mogelijkheden hebben om als ouder met de ex-partner te communiceren of zich dit ten doel stellen binnen het programma.
- Tijd willen investeren in het contact met hun kind(eren).

Groepssamenstelling

De groep bestaat uit maximaal 6 – 8 kinderen. Een groep van 6 kinderen heeft de voorkeur. Het is goed er bij de samenstelling van een groep voor te zorgen dat een kind een 'maatje' kan vinden in een leeftijdgenoot. Een kind van 8 jaar kan zich alleen voelen in een groep met allemaal 12-jarigen.

Broertjes en zusjes worden niet in eenzelfde groep geplaatst. Het is belangrijk dat kinderen onafhankelijk van elkaar deel kunnen nemen en aan hun eigen situatie kunnen werken. Een tweede kind kan in een volgend traject meedoen. Voor ouders dient dan een aanpassing geboden te worden. Te denken valt aan twee afzonderlijke sessies met de ouders, om hen bij te praten, de pijlers te tekenen voor de brug en specifieke zaken rondom dit kind te bespreken. De intake en afronding zijn hetzelfde als bij de andere deelnemende kinderen en hun ouders.

Algemene uitgangspunten !JES

- Elk kind heeft recht op een onafhankelijke en zinvolle relatie met beide ouders.
- Elk kind heeft het recht niet te hoeven luisteren naar of deel te hebben aan de persoonlijke strijd van de ouders.
- Elke ouder heeft het recht én de verantwoordelijkheid om deel te hebben aan de opvoeding van zijn of haar kind, mits de rechten van het kind daardoor niet in het geding komen.
- Elke ouder heeft het recht om in de tijd dat de jongeren bij hem of bij haar zijn, zijn eigen normen, opvattingen of wijze van opvoeding te volgen zonder onredelijke bemoeienis van de andere ouder, mits de rechten van het kind daardoor niet in het geding komen.
- Elke ouder heeft het recht op privéleven en privéterrein.
- Elke ouder heeft het recht zich met zijn of haar kind een gezin te noemen.

Opzet van het programma !JES het brugproject

Het volledige traject bestaat uit vier onderdelen, die elk hun eigen aandachtspunten hebben.

1. Aanmelding en intake

Bij de aanmelding is het belangrijk dat er zicht is of komt op:

- De leeftijd van het kind.
- Wanneer de scheiding is uitgesproken.
- Hoe de huidige leefsituatie van ouders en kind(eren) is.
- De motivatie van het kind voor de training.

2. Trainingsprogramma voor kinderen

- 7 bijeenkomsten van anderhalf uur.
- Leeftijd van 8/9 jaar tot 12 jaar.
- Groepsgrootte minimaal 4 en maximaal 8 kinderen.
- Er wordt gewerkt met diverse werkvormen, zoals drama, spel en tekenen.
- Informatie en werkbladen beschikbaar in het werkboek voor kinderen.

3. Trainingsprogramma voor ouders

- 3 bijeenkomsten van twee uur.
- Groepsgrootte is maximaal 16 ouders.
- Informatie en werkbladen beschikbaar in de vorm van een hand-out voor ouders.

4. Follow-up

Afsluitend gesprek ouders en kind

Aan het eind van het programma wordt het traject besproken met de ouders en het kind. De evaluatieformulieren per bijeenkomst kunnen hiervoor gebruikt worden. De advisering na het programma kan met behulp van deze informatie en die van ouders en hun kind onderbouwd worden.

Terugkommiddag: de Bouwvergadering

Ongeveer zes weken na de training is er voor de kinderen de gelegenheid om samen te kijken hoe het nu loopt. Is de brug nog stevig, zijn er nog andere bouwstenen gewenst.

Schematische weergave training !JES het brugproject

Aanmelding en Intake

Oudertraining 1: Informatie over het brugproject, psycho-educatie jij en scheiden

Training voor kinderen 1: Ik bouw een brug, kennismaken en gevoelens

Training voor kinderen 2: Bouwstenen voor een brug, gevoelens herkennen en gedrag

Training voor kinderen 3: De eerste bouwstenen voor een brug, gedrag en oplossingen

Oudertraining 2: Blijvend ouderschap, de kinderen helpen

Training voor Kinderen 4: Mijn brug, wennen aan veranderingen

Training voor Kinderen 5: Bouwstenen voor mijn brug, verdriet en anti-triest-tips

Training voor Kinderen 6: Onderhouden van mijn brug, ik hou van mijn papa en van mijn mama

Oudertraining 3: In contact met de kinderen

Training voor Kinderen 7: Het onderhouden van mijn brug, wat ik kan doen

Afsluiting en vervolg

Terugkommiddag – de Bouwvergadering: Mijn brug werkt